

Тижневий огляд

**Війна РФ проти України:
енергетичний вимір**

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проекту «Прозорість Енергетичного Сектору», який виконує ГО «ДІКСІ ГРУП». Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО «ДІКСІ ГРУП» і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

22-28 липня**Резюме**

- Ворог атакував об'єкти системи передачі електроенергії у Сумській, Чернігівській, Житомирській та Дніпропетровській областях.
- Росія намагалась використати проблеми з роботою трансформатора на Південноукраїнській АЕС в інформаційній війні проти України.
- Набули чинності закони, які скасовують податкові та митні збори на ввезення обладнання для енергетики, зокрема генераторів, вітрових та сонячних установок, і акумуляторів.
- Україна потребує майже 370 модульних котелень, а також понад 380 генераторів для сектору тепла - міністр енергетики Герман Галущенко.
- ДТЕК планує до жовтня відновити 60-70% теплової генерації, зруйнованої російськими атаками - виконавчий директор Дмитро Сахарук.
- "Нафтогаз" зможе повністю забезпечити потреби електрогенерації в газі - голова правління Олексій Чернишов.
- "Енергоатом" залучив кредит на 181 млн фунтів стерлінгів від консорціуму міжнародних банків для закупівлі ядерного палива.

Вплив війни

Атаки

[23 липня](#) в **Сумській області** була здійснена атака БПЛА на енергетичний об'єкт, яка призвела до знеструмлення кількох підстанцій та приєднаних до них споживачів (понад 50 000) у Сумській і Чернігівській областях. Міський голова Шостки Микола Нога [повідомив](#) про руйнування низки об'єктів критичної інфраструктури, через що більша частина міста залишилася без води та електроенергії.

[26 липня](#) ворог атакував БПЛА об'єкти системи передачі електроенергії в **Житомирській та Чернігівській областях**. У Чернігівській області на підстанції було пошкоджено обладнання та виникла пожежа, яку згодом ліквідували. У Житомирській області відключилося обладнання підстанції та кілька повітряних ліній, що призвело до [знеструмлення](#) 67 300 побутових та промислових споживачів на Житомирщині, а також 1 500 споживачів - на Київщині.

[27 липня](#) РФ атакувала об'єкти системи передачі електроенергії в **Чернігівській та Дніпропетровській областях**. Внаслідок атаки пошкоджено обладнання підстанції на Дніпропетровщині, а також близько 3 000 споживачів на Чернігівщині залишилися без електропостачання.

Крім того, у період 22-28 липня інші ворожі атаки та, відповідно, припинення електро- та газопостачання, мали місце:

Донецька область. Протягом тижня було відключено від електропостачання щонайменше 37 800 споживачів. Через бойові дії двічі відключалися повітряні лінії, що призвело до знеструмлення підстанцій, побутових споживачів та шахти. Крім того, ворог здійснив обстріл території двох шахт, на одній з яких виникла пожежа, внаслідок чого 84 працівників було виведено на поверхню. Станом на [28 липня](#) залишалися без електропостачання 83 200 споживачів у 135 населених пунктах.

Харківська область. Кількість знеструмлених споживачів за тиждень сягнула близько 3 300. Зокрема, [24 липня](#) через ракетний обстріл у Харкові знеструмлено 1 500 абонентів. Станом на [28 липня](#) без електропостачання залишалися 38 300 споживачів у 106 населених пунктах.

Сумська область. [23 липня](#) внаслідок ураження енергетичних об'єктів було знеструмлено 50 400 споживачів у 72 населених пунктах. Станом на [28 липня](#) без електропостачання залишалися 3 500 споживачів у 67 населених пунктах.

Чернігівська область. 22 липня на одній з підстанцій оператора системи передачі було виявлено уламки дрона та пошкодження обладнання. Через ворожий обстріл також була відключена повітряна лінія, що призвело до знеструмлення 413 побутових споживачів у 6 населених пунктах. 26 липня ворог тричі обстрілював енергетичні об'єкти області, внаслідок чого знеструмлювалися підстанції та повітряні лінії, а також приєднані до них побутові споживачі - загалом 2 946.

Станом на [28 липня](#) залишались без електропостачання 1 400 абонентів у 23 населених пунктах.

Херсонська область. [22](#) та [23 липня](#) через обстріли було відключено повітряну лінію та знеструмлено понад 7 000 споживачів. Станом на [28 липня](#) без електропостачання залишалися 2 476 споживачів у Херсоні та понад 26 000 абонентів у 48 населених пунктах області.

Дніпропетровська область. [25 липня](#) через бойові дії вимикалась високовольтна повітряна лінія. Крім того, протягом тижня знеструмлювалися 4 500 абонентів через обстріли.

Миколаївська область. [23 липня](#) внаслідок бойових дій виник зсув ґрунту в полі, що призвело до пошкодження підземного розподільного газопроводу з витоком газу, від газопостачання відключено 443 споживачів.

Запорізька область. Станом на [28 липня](#) залишалися знеструмленими 3 700 точок обліку в 51 населеному пункті, протягом тижня їх кількість не змінювалась.

Ядерна та радіаційна безпека

Генеральний директор МАГАТЕ Рафаель Гроссі [повідомив](#), що ситуація з ядерною безпекою на тимчасово окупованій Запорізькій АЕС залишається дуже складною, включаючи зусилля щодо забезпечення належного обслуговування ключових систем безпеки та іншого життєво важливого обладнання. Протягом останнього тижня експерти МАГАТЕ, які працюють на ЗАЕС, провели кілька обходів, зосереджених на моніторингу ремонтних робіт на майданчику, а також наявності необхідних запасних частин.

Команда МАГАТЕ на Південноукраїнській АЕС [повідомила](#), що енергоблок №2 тимчасово зупиняли по причині спрацювання електричних захистів – через проблему з трансформатором у відкритому розподільчому пристрої 330 кВ, розташованому за межами майданчика ПУАЕС. Після того, як підключення було відновлено, приблизно через 17 годин реактор був перезапущений і почав подавати електроенергію в мережу, досягнувши повної потужності через 24 години після зупинки.

За [словами](#) Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України Олега Корікова, порушення меж та умов безпечної експлуатації блоків ПУАЕС не відбулося. За Міжнародною шкалою ядерних подій INES ця подія класифікується за рівнем «0» та є несуттєвою для безпеки. Разом з тим, як уточнили в “Укренерго” на [запит](#) народного депутата Ярослава Железняка, у північному та дніпровському регіонах ОЕС України були введені графіки аварійних відключень.

[Центр стратегічних комунікацій](#) та [Міненерго](#) звернули увагу на те, що росіяни поширюють фейкову інформацію про нібито “аварію” на ПУАЕС, яка сталася, в тому числі, через паливо американської компанії Westinghouse.

Контрзаходи

В ході виїзного засідання уряду прем'єрміністр Денис Шмигаль [повідомив](#), що від початку року на потреби Херсонської області додатково виділено 2,8 млрд грн. Зокрема, 177 млн грн спрямовано на відновлення об'єктів водо- і тепlopостачання.

Від початку 2024 року українські підприємці [отримали](#) 13 394 пільгових кредитів за програмою «Доступні кредити 5-7-9%» на загальну суму 50,8 млрд грн. Зокрема, 9,4 млрд грн виділено на реалізацію інвестиційних проектів, в тому числі в енергетичному секторі.

Як [повідомив](#) нардеп Ярослав Железняк, Президент Володимир Зеленський підписав закони №3853-ІХ та №3854-ІХ, які скасовують податкові та митні збори на виробництво і ремонт машин механізованого розмінування, а також на ввезення обладнання для енергетики, зокрема генераторів, вітрових та сонячних установок, і акумуляторів. За [інформацією](#) Держмитслужби, закони набули чинності 27 липня. Зокрема, звільнення поширюється на турбіни, електрогенераторні установки з поршневим двигуном, турбореактивні двигуни, інвертори, літій-іонні акумулятори, тощо. В частині енергетичного обладнання звільнення поширюється також на товари, що переміщуються (пересилаються) на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.

"Укрнафта" [оголосила](#) тендер на закупівлю трьох газопоршневих когенераційних установок загальною потужністю від 72 МВт. Тендери опубліковані в системі Prozorro, а загальна очікувана вартість установок становить понад 2,5 млрд грн (без ПДВ). Кінцевий термін подання заявок – 9 серпня, а поставка має відбутися до 31 грудня 2024 року. Всі установки повинні бути новими, оснащеними системами віддаленого контролю та безпеки, і мати гарантію не менше 24 місяців.

У свою чергу, медіа з посиланням на слова голови правління "Нафтогазу" Олексія Чернишова [повідомляють](#), що компанія зможе повністю забезпечити потреби електрогенерації в природному газі протягом опалювального сезону 2024-2025 років, враховуючи відновлення пошкоджених блоків ТЕС та підключення нових генеруючих потужностей. Чернишов зазначив, що "Нафтогаз" має достатні обсяги газу, щоб покрити ці потреби.

Заступники керівника Офісу Президента Олексій Кулеба та Ростислав Шурма [провели](#) брифінг щодо подолання енергетичних викликів, у якому взяли участь члени уряду, представники обласних військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування та міжнародних партнерів – дипломатичних місій США, Великої Британії, Франції, Нідерландів, Фінляндії, Польщі, Чехії, Японії, Канади, Італії, Данії, Норвегії, Швеції, Литви, Представництва ЄС та міжнародних організацій. Міністр енергетики Герман Галущенко поінформував про потреби в обладнанні для відновлення роботи пошкодженої генерації: майже 370 модульних котелень загальною потужністю 994 МВт, а також понад 380 генераторів для сектору теплової генерації. Встановлення когенераційних установок на підприємствах цієї галузі може дати змогу розвинути до 2 ГВт потужностей з виробництва електроенергії.

Пульс ринків

► Електроенергетика

Робота енергосистеми

За повідомленнями ["Укренерго"](#) та [Міненерго](#), на початку тижня в енергосистемі України спостерігався значний дефіцит електроенергії, який вдалося зменшити завдяки достроковому підключенню енергоблока АЕС, який на 13 днів раніше був виведений з планового ремонту. За [словами](#) міністра енергетики Германа Галущенка, ремонтна кампанія спланована таким чином, щоб протягом зими всі 9 атомних блоків, які перебувають на контрольованій Україною території, були в роботі.

Також для подолання дефіциту оператор системи передачі використовував імпорт та аварійну допомогу від операторів суміжних енергосистем країн Європи. Аварійна допомога залучалася 26 липня з енергосистем Словаччини та Польщі. Крім того, 23 та 26 липня Україна надавала допомогу Польщі у вигляді термінового прийому надлишків електроенергії.

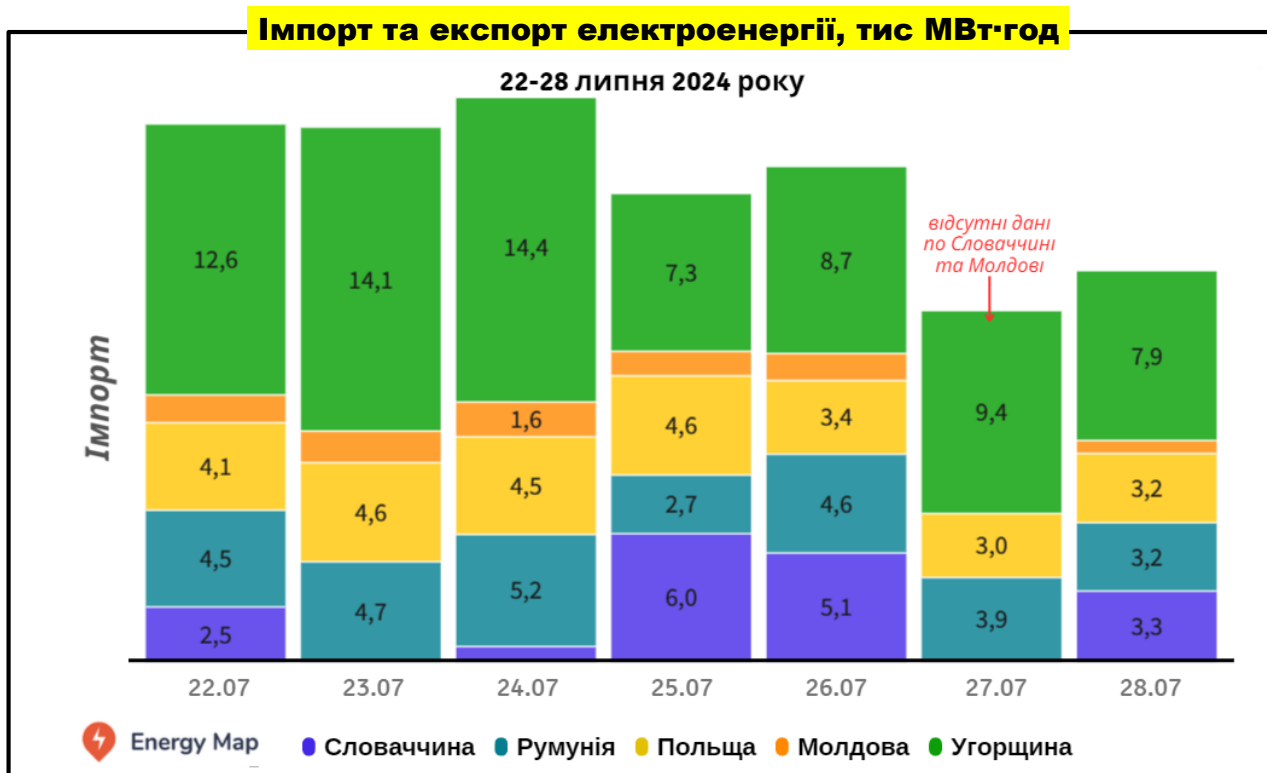
Втім, через масштабність пошкоджень, цих заходів не вистачає для підтримки балансу, особливо у години максимального споживання. Тому додатково застосовувались планові обмеження споживання для промислових та побутових споживачів. При цьому, електропостачання не обмежується для підприємств критичної інфраструктури, а також підприємств, які імпортують 80% електроенергії для своїх потреб.

Планові обмеження споживання у вигляді графіків погодинних відключень діяли цілодобово 22-24 липня та переважно в години вечірнього піка - в інші дні. Загалом обмеження тривали протягом 62% годин тижня.

Голова правління "Укренерго" Володимир Кудрицький [повідомив](#), що ситуація в енергосистемі України стабілізувалася і має тенденцію до покращення, принаймні, на найближчі кілька тижнів. Це зумовлено, передусім, зниженням рекордної спеки, що призвело до скорочення споживання електроенергії. Крім того, покращення ситуації пов'язане з виходом з ремонту енергогенеруючих потужностей, які збільшують обсяг виробництва електроенергії та зменшують дефіцит.

За даними [ENTSO-E](#), комерційний експорт електроенергії не здійснювався. На момент підготовки огляду відсутні дані щодо імпорту зі Словаччини та Молдови 27 липня, що ускладнює повноцінну оцінку тижневого обсягу імпорту. Незважаючи на це, можна стверджувати, що імпорт протягом тижня знизився до 10% порівняно з попереднім тижнем.

	Країна	Дні постачання	Обсяг постачання, тис. МВт-год	Динаміка до попереднього тижня	Діапазон потужності, МВт
ІМПОРТ	Молдова	усі	7,4 (<i>відсутні дані за 27 липня</i>)	імпорт не здійснювався	2-131
	Польща	усі	27,5	+29%	28-255
	Румунія	усі	28,8	-18%	52-425
	Словаччина	22, 24-28 липня	17,6 (<i>відсутні дані за 27 липня</i>)	зниження близько на половину	74-255
	Угорщина	усі	74,3	-2%	139-830

Джерело: [EnergyMap](#)

Розподіл доступу до пропускної спроможності міждержавних перетинів за результатами добових аукціонів

	Напрямок міждержавного перетину	Кількість учасників / переможців аукціону	Гранична ціна, євро за МВт·год	Дохід від розподілу, тис. євро	Дохід "Укренерго" від розподілу, тис. грн
ІМПОРТ	Молдова	2-6	0,01-123,45	15,9	355,5
	Польща	3-5 / 2-5	0,05-88,3	255,6	5 718,1
	Румунія	10-11	0,09-180	517,1	11 560,9
	Словаччина	7-15 / 7-13	21,6-180	1 235,0	27 605,5
	Угорщина	4-7	0,01-132,24	1 774,7	39 688,7

Як повідомив голова правління "Укренерго" Володимир Кудрицький, ENTSO-E [розглядає](#) можливість збільшення імпорту електроенергії до України на запит "Укренерго". Це рішення може бути прийняте до зими, щоб знизити дефіцит електроенергії. За словами Кудрицького, пропускна спроможність української мережі значно більша за поточні 1 700 МВт, але імпорт обмежують вузькі місця в європейській мережі.

Функціонування ринку

Ринок двосторонніх договорів (РДД): Під кінець місяця традиційно стрімко зросла інтенсивність торгівлі на "Українській енергетичній біржі" ("УЕБ"). Упродовж 22-28 липня на "УЕБ" було [проведено](#) 24 односторонніх аукціонів з купівлі/продажу електроенергії (5 у комерційних та 19 у спеціалізованих секціях). Серед ініціаторів торгів були "Енергоатом Трейдинг", "Гарантований покупець", "Укргідроенерго", "Черкаське хімволокно", постачальники універсальних послуг, оператори систем розподілу та інші. Загалом на "УЕБ" було реалізовано 582,5 тис. МВт·год (+82,5% до попереднього тижня). Місячний індекс Base РДД на липень становив 5 353,1 грн/МВт·год, індекс на серпень сформувався на рівні 5 119,2 грн/МВт·год (-4,6% порівняно з липнем). Результати торгів:

Компанія	Обсяг продажу, тис. МВт·год	Тип пропозиції	Ціна, грн/МВт·год	Період постачання
"Енергоатом Трейдинг"	154,8	базове навантаження	5 021,2	серпень
"Укргідроенерго"	4,2	базове навантаження	5 133,2	25-31 липня
	10,3	базове навантаження	5 000,2	серпень
"Гарантований покупець"	57,2	блочні позиції	3 370,7 - 3 770,6	серпень
	229,4	блочні позиції	1 400,7 - 3 902,5	серпень
	49,8	блочні позиції	1 400,1 - 3 931,7	01-10 серпня

“Черкаське хімволокно”	52,1	базове навантаження	4 912,9	серпень
------------------------	------	---------------------	---------	---------

У комерційних секціях компанії здійснювали купівлю/продаж електроенергії навантаженням індивідуального профілю.

Ринок "на добу наперед" (РДН): За даними сервісу [Energy Map](#), впродовж 22-28 липня ціни на РДН демонстрували меншу ніж зазвичай [волатильність](#): відхилення погодинних цін від прайс-кепів варіювало у діапазоні від 0 до 82,4% і в середньому становило 11,1%. Кількість випадків значних цінових відхилень (50% і більше) від верхніх прайс-кепів спостерігалася у 4,8% розрахункових періодів (годин тижня). При цьому, кількість годин, коли ціни перебували впритул (із відхиленням менше 1%) або на рівні прайс-кепів, зросло і спостерігалася у 54,2% розрахункових періодів (порівняно із 47,6% попереднього тижня). Таким чином, граничні ціни залишалися істотним фактором, що стримував зростання оптових цін і визначав параметри ринкової кон'юнктури (така ситуація була характерна переважно для вечірнього, ранкового піків споживання та нічного періоду).

Внаслідок збереження дефіциту генеруючої потужності в енергосистемі середньогодинна ціна електроенергії за тиждень (індекс Base РДН) досягла 6 048,4 грн/МВт·год (+14,1%); середньозважена добова ціна [варіювала](#) у діапазоні 5 832,7 – 7 037,1 грн/МВт·год. В тому числі, співвідношення між добовими індексами Base РДН на ринках країн Східної Європи (Польщі, Румунії, Словаччини) та України стало менш волатильним і [коливалося](#) у вужчому діапазоні 0,31-1,56 порівняно з попереднім тижнем. Причому, у більшості днів тижня (крім Румунії 22-25 липня) ціни на європейських ринках були нижчі за українські.

Сумарний обсяг реалізації електроенергії на РДН України зріс – до 441,9 тис. МВт·год (+2,86%). Щоденний обсяг торгів варіював у межах 61,5-65,8 тис. МВт·год. Протягом тижня стан ринку загалом був профіцитний (крім 22 липня). Співвідношення між сумарним добовим обсягом заявок на продаж та купівлю електроенергії коливалося у межах 0,95-1,24. Такий тренд був спричинений зміною двох факторів: сукупна пропозиція за тиждень збільшилась – до 499,5 тис. МВт·год (+2,4%), а попит збільшився лише до 454,5 тис. МВт·год (+1,6%). Як наслідок, кількість дефіцитних розрахункових періодів незначно зменшилась – до 27,8% (порівняно із 28,4% попереднього тижня). У структурі купівлі електроенергії [переважали](#) постачальники (92,3-89,5%), частка операторів мереж становила 10,4-7,6%, решта (близько 0,1%) належала виробникам.

Політика та регулювання

Регулятор [оприлюднив](#) проєкт постанови про внесення змін до Порядку розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку. Мета проєкту – удосконалити процедури розслідування щодо суб'єктів ринку, які не зареєстровані в Україні, зокрема щодо періодів повідомлення, визначення підстав і методів попереднього дослідження, повідомлення міжнародних регулюючих органів про зловживання, формалізації висновків про розслідування та ведення реєстру цих висновків. Ці зміни спрямовані на підвищення ефективності та прозорості розслідувань.

НКРЕКП [скасувала](#) постанову від 17 березня 2022 року № 346, яка вимагала надання додаткової інформації від ліцензіатів у період воєнного стану. Скасування необхідне, оскільки більшість інформації (про рух грошових коштів від ліцензійної діяльності з передачі, розподілу, постачання електроенергії та даних для

захищеного цифрового каналу зв'язку) вже подається у звітності за [іншими](#) постановами (№ 282 і № 450), що зменшить навантаження на ліцензіатів і усуне дублювання даних.

Також НКРЕКП [повідомила](#) про оприлюднення проекту постанови, який спрощує звітність для учасників ринку електроенергії, сприятиме зменшенню навантаження на них та підвищить ефективність звітності. Основні зміни:

- виключення форми звітності № 3а-НКРЕКП-постачання електричної енергії (місячна) через дублювання показників;
- видалення дублюючих показників із звітів ОСР, виробників і постачальників електроенергії;
- скорочення на 1 100 кількості виробників та на 400 - постачальників, зобов'язаних подавати звітність;
- оновлення форм звітності відповідно до законодавства.

НКРЕКП також [оприлюднила](#) проект постанови з метою покращення захисту прав споживачів та більш ефективного розгляду їхніх звернень і врегулювання спорів. Серед основних змін - узгодження з нормами Закону «Про адміністративну процедуру» щодо підстав залишення звернення без розгляду та процедури попередніх слухань, а також введення уніфікованої форми заяви та скарги, що відповідає законам «Про звернення громадян» та «Про адміністративну процедуру».

Інше

Президент Володимир Зеленський [доручив](#) прем'єрміністру Денису Шмигалю розглянути петицію щодо заборони підвищення цін на електроенергію під час війни, яка набрала понад 25 тисяч підписів. Зеленський наголосив на важливості цінового регулювання та соціального захисту громадян.

Пресслужба "Енергоатома" [повідомила](#), що на Хмельницьку АЕС доставили нову техніку для добудови енергоблоків. На об'єкті тривають підготовчі роботи для добудови енергоблоків №3 і №4, а також будівництва нових енергоблоків №5 і №6 за технологією Westinghouse.

Також "Енергоатом" [уклав](#) кредитну угоду на 181 млн фунтів стерлінгів (9,6 млрд грн) з консорціумом міжнародних банків, включаючи Deutsche Bank AG та Barclays Bank PLC. Кошти підуть на закупівлю ядерного палива у британської компанії Urenco, зокрема на постачання збагаченого та природного гексафториду урану до 2035 року, з можливістю пролонгації до 2043 року. Кредит надається на 5 років під гарантію уряду Великої Британії через експортне кредитне агентство UKEF.

ДТЕК [планує](#) до жовтня 2024 року відновити 60-70% теплової генерації, зруйнованої російськими атаками, за умови відсутності нових обстрілів. Виконавчий директор ДТЕК Дмитро Сахарук повідомив, що компанія втратила 90% генерації, і деякі блоки потребують тривалого відновлення (сильно пошкоджено обладнання та конструкції будівель). Роботи з відновлення ведуться за власні кошти ДТЕК та за підтримки Міненерго. До кінця 2024 року компанія планує вкласти у відновлення генерації 4 млрд грн, загальна ж потреба у фінансуванні становить 350-400 млн дол.

За [повідомленням](#) Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП), до суду направлено обвинувальний акт щодо генерального директора, начальника кошторисно-договірної відділу, керівника та працівника юридичного відділу відокремленого підрозділу "Енергоатома" за звинуваченням у завданні компанії

збитків на майже 100 млн грн. У грудні 2020 року підозрювані уклали договір на завершення будівництва сховища ядерного палива з приватною компанією, обійшовши відкриті торги, і збільшили вартість договору із 421 млн грн до 1,497 млрд грн. В результаті "Енергоатом" переплатив майже 100 млн грн за обладнання системи радіаційного контролю.

Національне антикорупційне бюро (НАБУ) та САП [повідомили](#) про підозру трьом особам у завданні збитків державному виробнику електроенергії на суму майже 12 млн грн під час енергетичної кризи через війну. Йдеться про ексзаступника міністра енергетики, екснардепа та ексдиректора ДП «Укрвугілля». Слідство встановило, що у липні 2022 року, попри урядове розпорядження, «Укрвугілля» постачало вугілля приватній компанії, яка мала борг у понад 50 млн грн, замість державного ПАТ «Центренерго». Приватна компанія перепродала вугілля з прибутком, а «Центренерго» було змушене купувати вугілля за вищою ціною, що призвело до збитків. Розслідування триває.

► Газ

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 21-27 липня коливався у межах 42,1-45,9 млн куб. м на добу, тобто 38,6-42,1% від обсягів, передбачених контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м). Середньодобовий транзит у звітному тижні становив 43,6 млн куб. м (+1,3 млн куб. м у порівнянні з попереднім тижнем).

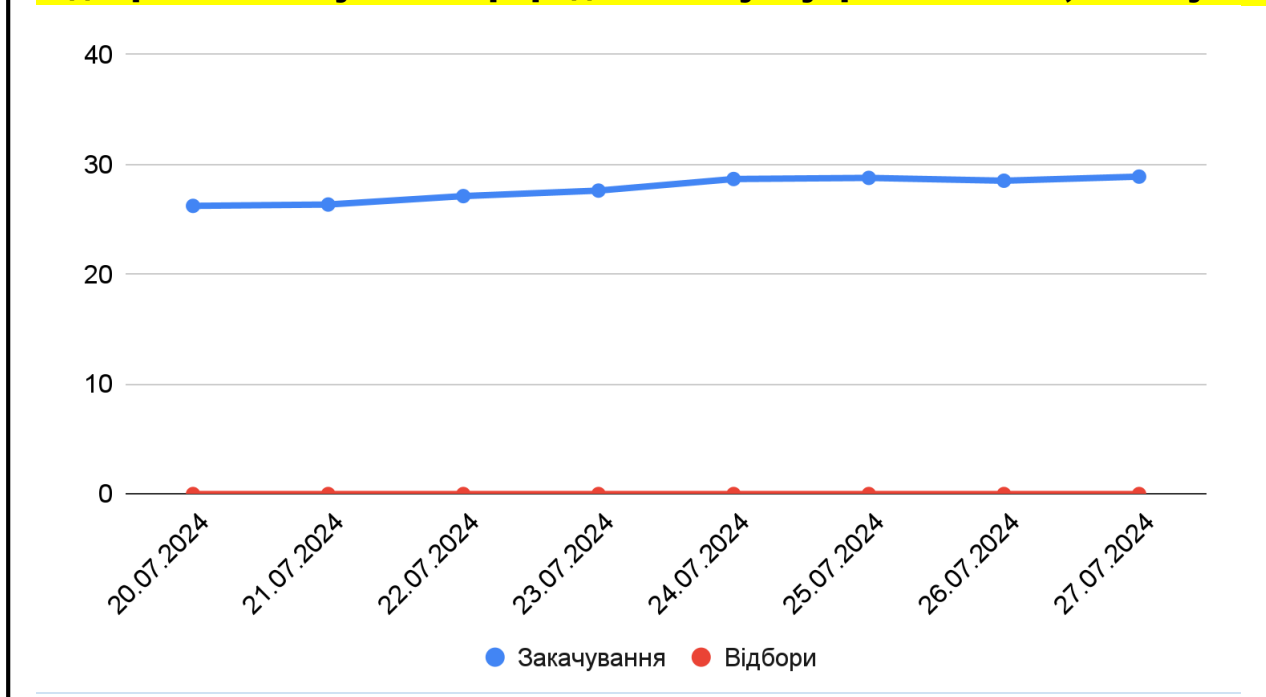
Водночас, фізичний імпорт газу з Угорщини за звітний тиждень становив 55,7 млн куб. м (+13,4%). Ймовірно цей імпорт або його частина проходять через Україну транзитом до Молдови, Словаччини або Польщі. Також частина цих надходжень може закачуватись до сховищ для зберігання. Комерційні потоки на вхід в українську ГТС з Угорщини становили 55,7 млн куб. м (відповідає фізичним обсягам), із них 55,7 млн куб. м. були транспортовані в режимі "шорт-хол" (послуга оператора, що дозволяє отримувати знижку на транспортування між визначеними міждержавними точками входу та виходу), 9,8 млн куб. м - в режимі "митного складу".

Комерційний експорт газу до Польщі у звітному тижні становив 28,9 млн куб. м (+29,9% до попереднього тижня). Також ймовірно частина обсягів, які йдуть на вихід з ГТС до Молдови та Словаччини, є транспортуванням газу, який або раніше зберігався нерезидентами в українських сховищах, або надійшов з Угорщини. Всього 21-27 липня на вихід з української ГТС було транспортовано 0,0 млн куб. м газу в режимі "митного складу" (без змін до попереднього тижня) та 47,7 млн куб. м в режимі "шорт-хол" (+10,9%).

Підземні сховища газу

За [даними](#) платформи AGSI, станом на 27 липня в українських ПСГ зберігалось 6,05 млрд куб. м газу, або 20,1 % від сукупного робочого обсягу (без урахування 4,662 млрд куб. м газу "довгострокового зберігання"). За звітний тиждень закачування газу в сховища сукупно становило 196 млн куб. м (+13,8%). Середньодобовий обсяг закачування – 28 млн куб. м.

Відбори та закачування природного газу в українські ПСГ, млн куб. м

Джерело: [AGSI](#) (всі показники отримані розрахунковим шляхом через ділення первинних показників у МВт·год на коефіцієнт переведення 10,595 кВт·год/куб. м).

Станом на 22 липня обсяг газу в підземних сховищах перевищив 10 млрд куб. м, [повідомила](#) пресслужба НАК "Нафтогаз України". З початку сезону було закачано понад 2,5 млрд куб. м. За словами голови правління "Нафтогазу" Олексія Чернишова, показника в 13,2 млрд кубометрів планується досягти до 1 листопада.

Функціонування ринку

На "Українській енергетичній біржі" (УЕБ) протягом [торгових](#) сесій 22-26 липня заявки на купівлю-продаж газу подавали 4 компанії (3 покупці та 1 продавець). Всього було подано заявок на купівлю-продаж газу обсягом 422,8 млн куб. м (+17,5% в порівнянні з попереднім тижнем) сукупною стартовою вартістю 5,47 млрд грн (+18,1%). Середньозважена стартова ціна всіх заявок - 12,93 грн за куб. м (без ПДВ) (+0,5%).

У звітному тижні в межах сесії торгів «Закупівлі: імпорт, митний склад» було подано заявок на купівлю 253,3 тис. МВт·год газу в митному режимі імпорту загальною вартістю 6,8 млн євро. Середньозважена стартова ціна - 26,90 євро за МВт·год (-0,1%). Єдиним ініціатором торгів було ТОВ "Оператор ГТС України".

У звітному тижні було реалізовано 139,6 млн куб. м газу (у 7 разів більше, ніж попереднього тижня) за середньозваженою ціною 13,05 грн за куб. м (без ПДВ) (+0,6%). 56,1% було куплено ТОВ "ГПК НАФТОГАЗ ТРЕЙДИНГ", 36,6% ресурсу було продано ПАТ "Укрнафта", 7,3% - куплено ТОВ "Оператор ГТС України". Крім того, 53,7% газу було реалізовано з передачею в липні 2024 року, 46,3% - в серпні 2024 року. 58,7% ресурсу буде передано в підземних сховищах, 41,3% - у віртуальній торговій точці. В межах сесії «Закупівлі: імпорт, митний склад» успішних закупівель у звітному тижні не було.

Політика та регулювання

Міненерго [оприлюднило](#) проект урядової постанови “Про створення інформаційної бази даних споживання природного газу”. Таким чином планується вирішити проблему з точним обліком споживання газу в Україні, що ускладнює аналіз і планування. Проект акта спрямований на реалізацію норми Закону “Про забезпечення комерційного обліку природного газу” щодо створення інформаційної бази даних, яка покращить моніторинг, аналіз і прогнозування ситуації, забезпечуючи точнішу оцінку роботи ринку і підвищення енергоефективності. Також ухвалення акту є необхідною передумовою для імплементації REMIT (Регламенту ЄС щодо цілісності та прозорості оптового енергетичного ринку).

НКРЕКП [прийняла](#) зміни до Ліцензійних умов на ринку природного газу. Постанова удосконалює організаційні вимоги до діяльності з транспортування, зберігання, розподілу та постачання газу, враховуючи закони “Про енергетичну ефективність” та “Про ринок природного газу”, і сприяє заходам з енергоефективності. Зокрема, закріплено вимогу до операторів ГРМ та ГТС проводити енергетичний аудит у випадках, передбачених Законом “Про енергетичну ефективність”. Також відповідні оператори мають вживати заходи щодо встановлення інтелектуальних систем обліку газу на підставі відповідного технічного та економічного аналізу.

Інше

“Нафтогаз” [планує](#) у 2024 році збільшити видобуток газу до 15 млрд куб. м та нафти - до 2 млн т. Голова правління Олексій Чернишов зазначив, що компанія зазнала численних атак, проте продовжує інвестувати в захист своїх активів. “Нафтогаз” планує погасити свої боргові зобов’язання за єврооблігаціями, але може розпочати переговори щодо реструктуризації боргу, що підлягає погашенню в 2026 році. Чернишов також підтвердив, що Україна не продовжуватиме угоду про транзит газу із “Газпромом” після її закінчення в грудні 2024 року і розглядає альтернативні варіанти постачання, включаючи газ із Азербайджану.

► Нафта та моторні палива

Єврокомісія [вивчає](#) скаргу міністрів закордонних справ Угорщини та Словаччини на санкції України проти “Лукойла” та припинення транзиту нафти цієї компанії через трубопровід “Дружба”. Єврокомісія заявила, що наразі немає загроз для постачання нафти до ЄС і активно стежить за ситуацією, співпрацюючи з усіма залученими сторонами.

Як повідомили медіа з посиланням на слова президента Словаччини Петра Пеллегріні, [можливі](#) “невизначені” заходи у відповідь, якщо транзит не буде відновлено. Як [зазначили](#) медіа, прем’єрміністр Словаччини Роберт Фіцо вважає українські санкції “безглуздими”, оскільки вони можуть вплинути на постачання нафтопродуктів із НПЗ Slovnaft в Україну, які складають майже 10% українського споживання. Голова канцелярії прем’єрміністра Угорщини Гергей Гуяш [заявив](#), що це рішення ставить країну в “безвихідну ситуацію” і може спричинити дефіцит пального до вересня, якщо не рішення не буде знайдено.

У свою чергу, голова правління “Нафтогазу” (до структури якого входить оператор нафтотранспортної системи АТ “Укртранснафта”) Олексій Чернишов [зазначив](#), що обсяги транзиту нафти через Україну залишаються незмінними, попри санкції проти “Лукойла”.

Нагадаємо, в червні 2024 року рішенням Ради національної безпеки та оборони України було розширено санкції проти російської компанії "Лукойл", зокрема додано заборону на транзит нафти територією України.

Київський апеляційний суд скасував арешт компанії "Сервіс Ойл", що належить уряду Білорусі, відхиливши апеляційну скаргу на рішення першої інстанції, [повідомили](#) медіа. Агентство з розшуку та менеджменту активів (ARMA) передало активи компанії в управління ДТЕК у березні 2023 року. Майно компанії арештували на початку війни через причетність Білорусі до російської агресії. Суд 1 травня зняв арешт з частини майна (бурових верстатів), але це рішення не було опубліковане в реєстрі. 26 липня суд розглядав клопотання про скасування арешту з усього майна "Сервіс Ойл".

Міжнародна співпраця

Країни-члени ЄС позитивно [оцінили](#) звіт України про виконання індикаторів другого кварталу 2024 року, які передбачені Планом України в межах програми Ukraine Facility. Наступним кроком рішення повинна затвердити Рада ЄС. Це дозволить Україні отримати наступну частину макрофінансової підтримки обсягом 4,2 млрд євро у вересні.

Міністр фінансів України Сергій Марченко [зустрівся](#) в онлайн форматі з головою Європейського інвестиційного банку (ЄІБ) Надею Кальвіно та головою представництва ЄІБ в Україні Жаном Ерік де Загоном. Сторони обговорили стан впровадження програм співпраці, а також нові проекти підтримки. Уряд України та ЄІБ ретельно працюють над підготовкою нових фінансових угод. Міністр наголосив на нагальній потребі у підтримці енергетичного сектору, а також розробці нових проектів з відновлення та розвитку електроенергетики в Україні. Очікується, що ЄІБ найближчим часом схвалить пакет підтримки енергетичного сектору України на суму 250 млн євро.

За підсумками 5-ї зустрічі міністрів Трансатлантичного партнерства в галузі енергетики та клімату (P-TECC) [ухвалено](#) Керівні принципи P-TECC, одним з яких стала тривала підтримка України й українського енергетичного сектору. На міністерському засіданні P-TECC заміністра енергетики Роман Андарак подякував міжнародним партнерам за допомогу та розповів про пріоритетні напрямки подальшої підтримки, необхідної для стабільної роботи української енергосистеми. Всі учасники зустрічі заявили про значні перспективи поглиблення співробітництва з Україною та погодились, що підтримка енергетики України є частиною глобальної європейської безпеки.

Міністр енергетики України Герман Галущенко [провів](#) зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Сполучених Штатів Америки в Україні Бріджит Брінк. Американську сторону поінформували про поточну ситуацію в енергосистемі та проведення ремонтної компанії на енергооб'єктах для їх відновлення після російських атак. Сторони обговорили питання співпраці для захисту енергетичної інфраструктури. Наголошувалося на важливості посилення протиповітряної оборони, особливо акцентувалося на заходах для захисту об'єктів системи передачі навколо АЕС. Галущенко і Брінк також обговорили роботу створеної при Міненерго Групи з координації міжнародної допомоги для оперативного відновлення енергосистеми та підготовки до зими, а також її підгруп. У цьому контексті акцентувалося на важливості завдань із нарощування потужностей розподіленої генерації, зокрема встановлення газових турбін, газопоршневих установок та потужних генераторів.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних періоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних компаній. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та сторінок у соцмережах, в окремих випадках - також повідомлень у медіа. Щодо підписки, коментарів та інших питань просимо писати на author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ЕНЕРГОСЕКТОР

У зв'язку зі зростанням інтенсивності російських ракетних атак на інфраструктуру, Україна терміново потребує енергетичне обладнання та кошти для аварійного відновлення.

Будь ласка, зв'яжіться з командою Фонду енергетичної підтримки України Секретаріату Енергетичного Співтовариства за адресою UkraineSupport_Fund@energy-community.org, щоб отримати детальну інформацію про те, як Ви можете фінансово підтримати відновлення української енергетичної інфраструктури.

Будь ласка, зв'яжіться з командою підтримки енергетики України Секретаріату Енергетичного Співтовариства за адресою UkraineEmergencySupport@energy-community.org для деталей щодо надання гуманітарної допомоги та логістики.

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКУ АРМІЮ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, перейдіть за [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).